

Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fanak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 125 127; REGON 371040719
KRS 0000041692
KRS 82 1090 1506 0000 0000 5000

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

foto. (lesera)

AK
Okw. Wileński

RAKOWSKA Eleonora

3927/WSK

J. 3927/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — RAKOWSKA ELEMONA

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu ścisłym) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora →

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. A. S. A.

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ A

VI. Fotografie ✓ zob. II/1

II Materiały uzupełniające relację

- Informacje biograficzne oraz o działalności konspiracyjnej
spisał Ryszard Mackiewicz, mps, k.l.s.l

Eleonora Rakowska

Ur. 12.12.1920 roku w Wilnie. Bardzo aktywna w ZWZ AK Okręgu Wileńskiego od 1940 roku. W rozmaitych wspomnieniach może występować jako Janina Kiernożycka ur. W 1909 r. (do 1950 roku w PRL), Mochnacka, jako Elżbieta Zakrzewska, aresztowana przez NKWD.

Romuald Warakomski, w pracy „Komórka Legalizacyjna Sztabu OWAK w latach 1939-1947” na str. 140, przytacza wspomnienia „Piotra” (Warakomskiego Michała?).

„Piotr” wręcz oskarża Rakowską o zdradę itd. Na jakiej podstawie i dlaczego, żyjąca do dziś pani Eleonora, nie umie wyjaśnić, ale twierdzi, że jest to bezpodstawne i bardzo krzywdzące.

W tym samym czasie gdy, rzekomo, zdradzała, to aby uchronić właśnie Mirka Urtate i innych, bez obstawy, wraz z Irką Katowską, likwidowała skrytki w opieczętowanym przez NKWD mieszkaniu pp. Kafarskich.

Rodzina Rakowskich na początku wojny mieszkała w Świecianach. Eleonora, znająca język litewski i niemiecki, przez ludzi z konspiracji została namówiona na pracę w biurze Józefa Becka – zarządcy majątków w okręgu świeciańskim. W zarządach majątków pracowali dla konspiracji Polacy m.in. Janusz Halecki, zamordowany później hrabia Komar i inni.

Eleonora Rakowska w biurze tym pracowała od października 1941 roku do 19 maja 1942 roku, kiedy to wraz z Beckiem i WALTEREM GRUHLEM (partyjnym polakożercą) wpadła w zasadzkę Markowa na szosie Świeciany – Łyntupy (patrz załącznik z „Naszej gazety” – dr R. Korab Żebryk). Niemcy zginęli, tłumaczka ocalała. Był to późniejszy powód do oskarżeń o współpracę z sowiecką partyzantką.

Śmierć Niemców była również pretekstem do rozprawy z Polakami – zorganizowanej przez Litwinów słynnej masakry świeciańskiej.

Eleonora i jej siostra aresztowane i oskarżane o śmierć Niemców, były osobiście przesłuchiwane i torturowane przez słynnego Maćiułavičiusa. Po wielomiesięcznym śledztwie i torturach, w grudniu 1942 roku, otrzymały wyrok śmierci (aresztowana matka również) Współpracująca z podziemiem słynna dr Hurynowicz, zdołała dotrzeć z okupem gdzie trzeba i zamienić Ponary na obóz karny w Prowieniszkach.

Wywołana z rzeczami z celi Eleonora, przekonana, że idzie na rozstrzał, rozdała współwięźniarkom żywność i rzeczy - między innymi Hance Prokopowiczównie (została rozstrzelana na Ponarach). Odwrotną sytuację przeżyła ich matka, której wychodząca na rozstrzał w Ponarach (18.12.1942 roku) Maria Tomkiewiczówna (Tomkiewicz) „Grażyna” z komórki łączności „Kozy”, wcisnęła do ręki swój modlitewnik z odręcznie dopisanymi modlitwami (cela 32).

Eleonora, znowu dzięki językom , była w Prowieniszkach niańką dzieci Shrejbera, kancelistką i tłumaczką, ale w chwilach niełaski „odwiedzała torfowiska”, a pod nieobecność komendanta, przez donos Litwina – buchaltera Aleskevičiusa, o mało nie straciła życia. Wcześniej, przybyły komendant Andersen, przerwał śledztwo i dogadał się z kowieńskimi „Saugumiarzami”.

Pracując w kancelarii współpracowała z dr. Marcinem Błaszczakiem, zmieniała adnotacje i zalecenia, a przez zwalnianych księży i p. Smoterową, kontaktowała się z Wileńską Legalizacją.

Gdy siostra pracowała na torfowisku w Pamierach, V komendantem Prowieniszek był „Bombonis” – polakożerca – Litwin. Przez jego zastępcę, zycziwego Polakom Austriaka Pickla, pomogła również siedzącemu z wyrokiem śmierci Mirosławowi.

ZE ZBIORÓW
Czesława i Ryszarda
Mackiewiczów
L. Nr

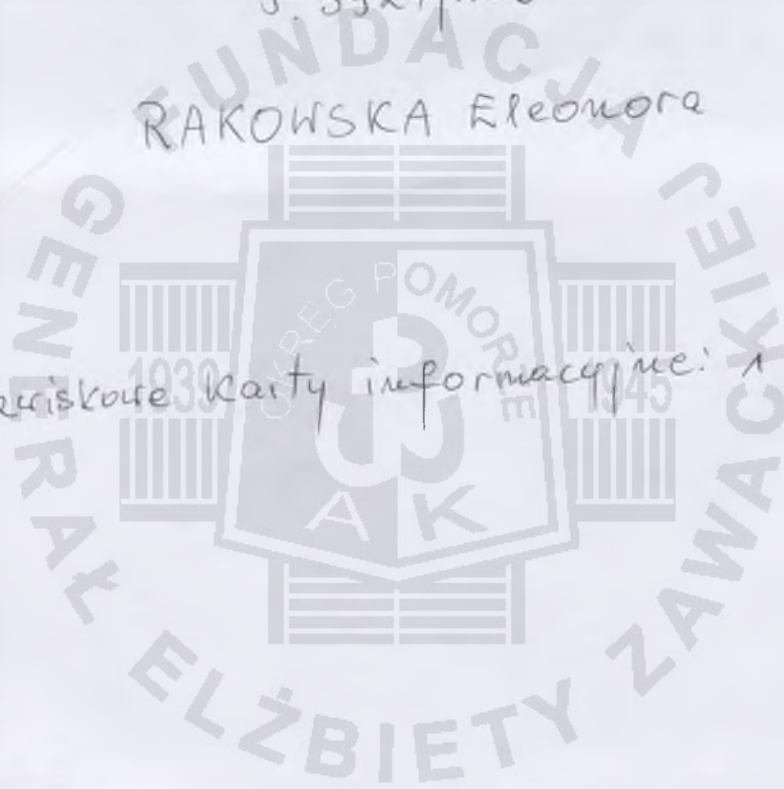

J. 3927/WSK

AK
Wilno

RAKOWSKA Eleonora

(v) Nazwiskowe karty informacyjne: 1

i

J. 3927/WSK

AK
Główny

RAKOWSKA Eleonora

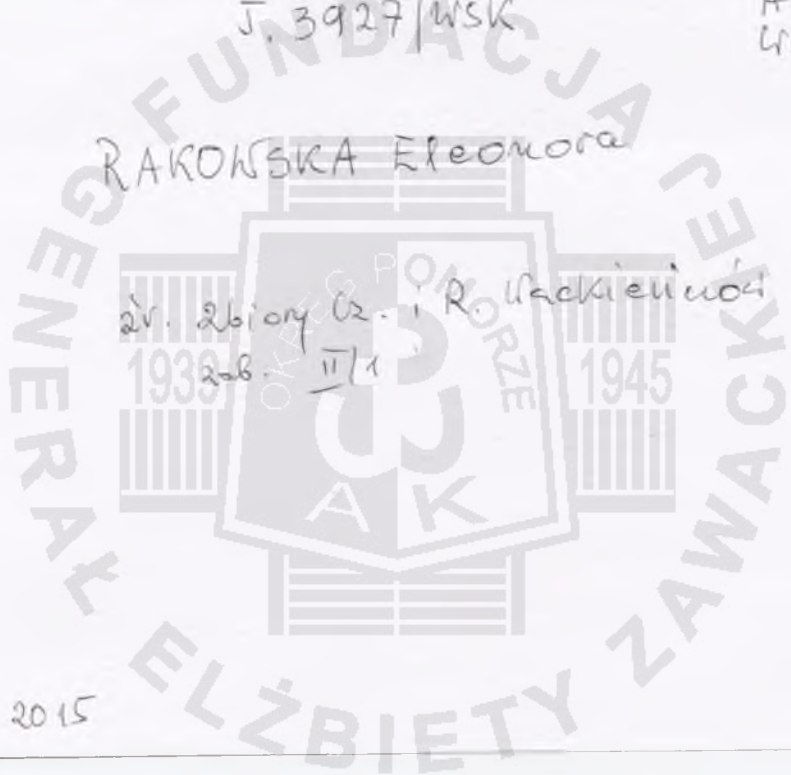
ul. Albion 12-11 R. Wackiewicz

1938

2-8. 11/1

1945

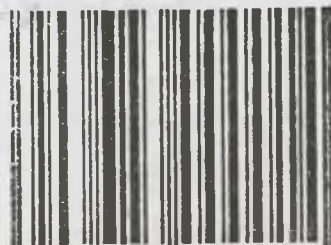
B. Rojehi 2015

RAKOWSKA Eleonora

Teczka włączana biała

5906683000014